

Program profilaktyki i bezpieczeństwa
Szkoły Podstawowej
im. Władysława Syrokomli w Michałowie
na rok szkolny 2010/2011

Program został przedstawiony i zatwierdzony
na posiedzeniu Rady Pedagogicznej w dniu 15 września 2010 r.

I. Podstawy prawne do tworzenia programu profilaktyki

Program profilaktyki kieruje się celami i zadaniami zawartymi w:

-Statucie szkoły

-Planie wychowawczym

Oraz zadaniami zawartymi w:

-Rozporządzeniu MENiS z dnia 31 stycznia 2002 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół

-Rozporządzeniu MENiS z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

-Ustawie z dnia 29 kwietnia 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii

-Rozporządzeniu MENiS z dnia 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród młodzieży zagrożonych uzależnieniem

- Rozporządzeniu MENiS z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół

II. Założenia programu

1. Profilaktyka to proces:

-wspomagania ucznia w radzeniu sobie z trudnościami zagrażającymi prawidłowemu rozwojowi i życiu,

-ograniczania i likwidowania czynników zaburzających prawidłowy rozwój i dezorganizującym zdrowy tryb życia,

- inicjowania i wzmacniania czynników sprzyjających prawidłowemu rozwojowi i zdrowiu.

2. Profilaktyka realizowana jest podczas działalności edukacyjnej i pozalekcyjnej szkoły, w ramach godzin wychowawczych oraz w postaci odrębnych zajęć profilaktycznych. Wszyscy nauczyciele są wychowawcami i mają osobisty wpływ na rozwój ucznia.

3. Tworzenie szkolnego programu profilaktyki zostało poprzedzone diagnozą potrzeb i problemów uczniów.

4. Profilaktyka w naszej szkole obejmuje profilaktykę pierwszorzędową (skierowaną na całą społeczność):

- rozwijania zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałanie niepowodzeniom szkolnym,
- stwarzanie uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych (koła zainteresowań, zajęcia sportowe),
- wspomaganie rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych,
- rozwijanie u uczniów ważnych umiejętności psychologicznych i społecznych (nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom z otoczenia),
- dostarczanie uczniom i rodzicom informacji n/t skutków zachowań ryzykownych,
- promowanie zdrowego stylu życia.

5. Aby zwiększyć skuteczność działań profilaktycznych szkoła współpracuje z następującymi instytucjami:

- GOK w Michałowie:
  - uczestnictwo w spektaklach profilaktycznych,
  - udział w konkursach,
- Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białymstoku,
- GOPS w Michałowie,
- GKRPA w Michałowie,
- wymiar sprawiedliwości (policja, kurator, sąd).

III. Cel ogólny programu i cele szczegółowe:

Cel ogólny: Tworzenie warunków wspierających harmonijny rozwój uczniów oraz systematyczne podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w szkole.

Cel I. Poprawienie relacji uczeń – szkoła.					
Lp.	Zadania do realizacji	Sposób realizacji	Odpowiedzialni	Terminy	Sposoby dokumentowania
1.	Przedstawienie zasad obowiązujących w szkole i klasie.	Zapoznanie uczniów i przypominanie o regułach zapisanych w Statucie Szkoły, WSO, PSO. Przedstawienie wymagań dotyczących zachowania i kryteria jego oceniania. Zapoznanie z regulaminami szkolnymi.	Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy.	Godziny wychowawcze we wrześniu, pierwsze lekcje przedmiotowe, na bieżąco w ciągu roku szkolnego.	Teczka wychowawcy, zapisy w dziennikach lekcyjnych.
2.	Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa w szkole i poza nią (w domu, na drodze, w gospodarstwie; bezpieczny Internet).	Pełnienie dyżurów międzylekcyjnych przez nauczycieli. Godziny wychowawcze i zajęcia edukacyjne w kl. 0 – VI nt. zagrożeń i sposobów ich zapobiegania. Współpraca z organami władzy.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele, pedagog.	Cały rok szkolny.	Grafik dyżurów, zapisy w dziennikach lekcyjnych, plany pracy nauczycieli.
3.	Monitorowanie realizacji obowiązku szkolnego.	Kontrolowanie obecności uczniów na lekcjach, zajęciach pozalekcyjnych, w świetlicy.	Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagog.	Cały rok szkolny.	Dzienniki lekcyjne, zestawienie frekwencji, dokumentacja Zespołu Wychowawczego. I
4.	Integrowanie społeczności uczniów i nauczycieli.	Organizowanie uroczystości szkolnych, akademii, apeli, imprez, wycieczek i wyjazdów. Działalność Samorządu Uczniowskiego. Godziny wychowawcze. Program „Ja w mojej klasie” kl. IV.	Wychowawcy, nauczyciele, wychowawcy świetlicy, pedagog, opiekun SU.	Cały rok szkolny.	Sprawozdania z uroczystości, akademii, apeli, imprez, wycieczek, wyjazdów. Dokumentacja SU. Dzienniki lekcyjne.

5.	Pomoc uczniom w przewyciężaniu własnych trudności i ograniczeń; praca z uczniem słabym.	Organizacja zkk, zdw, zajęć rewalidacyjnych, logopedycznych, gimnastyki korekcyjnej; dostosowywanie wymagań edukacyjnych uczniom zgodnie z zaleceniami zawartymi w orzeczeniach i opiniach PPP; opieka i pomoc udzielana przez pedagoga szkolnego. Informowanie rodziców o zasadności przebadania dziecka w poradni psychologiczno-pedagogicznej.	Nauczyciele przedmiotów, nauczyciele prowadzący zespoły, zajęcia rewalidacyjne, logopedyczne, gimnastyki korekcyjnej, pedagog, wychowawcy.	Cały rok szkolny.	Dzienniki w/w zajęć, plany pracy nauczycieli. Opinie i orzeczenia PPPP. Dokumentacja pedagoga.
6.	Rozwijanie zainteresowań uczniów; praca z uczniem zdolnym.	Organizowanie kół zainteresowań i kół sportowych. Udział uczniów w konkursach i zawodach sportowych.	Wychowawcy, nauczyciele.	Cały rok szkolny.	Sprawozdania z konkursów, zawodów, dzienniki zajęć pozalekcyjnych, Księga Nagrodzonych, strona internetowa.
7.	Wzmacnianie pozytywnego stosunku do nauki szkolnej i systematycznej pracy wśród uczniów.	Nagradzanie za wysiłek włożony w naukę.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele.	Cały rok szkolny.	Nagroda Złotej i Srebrnej Tarczy, nagroda Najlepszego Absolwenta, Księga Nagrodzonych, sprawozdania z konkursów, strona internetowa.
8.	Podnoszenie kwalifikacji nauczycieli.	Udział w szkoleniach, kursach, radach szkoleniowych organizowanych w szkole i poza nią.	Nauczyciele.	Cały rok szkolny.	Dokumentacja WDN, protokoły z rad szkoleniowych, potwierdzenia ukończenia szkoleń.

Cel II. Wzmocnienie relacji uczeń – rodzic – szkoła.

1.	Nawiązanie i podtrzymywanie współpracy między wychowawcą, nauczycielem przedmiotu a rodzicami.	Organizacja spotkań i wywiadówek w szkole. Zapoznanie rodziców z dokumentacją regulującą życie szkoły. Kontakty indywidualne.	Wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja, pedagog, rodzice.	Cały rok szkolny.	Dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga, listy obecności ze spotkań z rodzicami, dokumentacja Rady Rodziców.
2.	Pedagogizacja rodziców.	Organizowanie spotkań ze specjalistami: <ul style="list-style-type: none"> • Dziecko niespokojne – nadpobudliwość psychoruchowa rodz. ucz.kl. 0-III • Między karą, a konsekwencjami – rodz. ucz. kl.IV Udzielanie informacji nt. instytucji wspierających rodzinę.	Zespół ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa, pedagog, wychowawcy.	W trakcie roku szkolnego.	Listy obecności na spotkaniach, dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga.
3.	Udzielanie konsultacji rodzicom oraz organizowanie lekcji otwartych.	Udział rodziców w w/w rodzajach spotkań.	Nauczyciele, rodzice.	Według harmonogramu konsultacji i lekcji otwartych.	Harmonogram konsultacji, strona internetowa, dzienniki lekcyjne.
4.	Uczestnictwo rodziców w życiu szkoły.	Obecność rodziców podczas uroczystości, imprez szkolnych, wycieczek, wyjazdów. Pomoc w organizacji uroczystości i imprez przez rodziców	Nauczyciele, wychowawcy, rodzice.	Cały rok szkolny.	Sprawozdania wychowawców klas, dokumentacja wycieczek.
5.	Organizowanie doraźnej pomocy materialnej rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji.	Akcje charytatywne: „Wesoły tornister”, „I Ty możesz zostać Św. Mikołajem”,	Pedagog, wychowawcy, kierownik świetlicy. E. Januskiewicz	.Wrzesień, grudzień, kwiecień	Rozliczenia z PAH, listy uczniów korzystających z pomocy MGOPS. Sprawozdania z akcji

		„Koszyk pełen radości”. Program PAH „Pajacyk” i organizacja dożywiania przez MGOPS. Doraźne zbiórki żywności.		Cały rok szkolny.	charytatywnych.
Cel III. Promowanie zdrowego i bezpiecznego stylu życia oraz zapobieganie uzależnieniom.					
1.	Organizowanie akcji w zakresie profilaktyki uzależnień.	<p>Godziny wychowawcze w kl. III-V: „Palenie papierosów i jego skutki dla organizmu”;</p> <p>Program antynikotynowy „Znajdź właściwe rozwiązanie”. – kl. VI:</p> <p>Konkursy plastyczne w klasach 0 -VI: „Stop paleniu”, „Wakacje bez używek”.</p> <p>Konkurs plastyczny „Bez używek wiosna, lato – razem z mamą, razem z tatą” kl. 0- VI.</p> <p>Konkurs czytelniczy dla uczniów kl. I i ich rodziców „Z dala od używek – blisko książki”</p> <p>Akcje SU – „Dzień bez papierosa”.</p>	<p>I-II semestr.</p> <p>I semestr.</p> <p>listopad maj</p> <p>II semestr.</p> <p>Cały rok szkolny, rozstrzygnięcie: koniec I semestru i koniec roku.</p> <p>I semestr.</p>	<p>Pedagog, wychowawcy.</p> <p>Pedagog, pielęgniarka, nauczyciel przyrody, wychowawcy.</p> <p>E. Januszkiewicz, A. Bogdanowicz, pedagog</p> <p>A.Monach D. Bajko A.Malesińska</p> <p>A. Chołłowicz</p> <p>SU</p>	<p>Dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga, pielęgniarki, plany pracy nauczycieli.</p> <p>Sprawozdania z konkursów, strona internetowa.</p> <p>Dokumentacja SU.</p>

		<p>Artykuł nt. uzależnień na stronie internetowej szkoły.</p> <p>Udział w ogólnopolskiej kampanii „Zachowaj trzeźwy umysł” – kl. 0 – VI; Piknik Rodzinny z okazji Dnia Dziecka pod hasłem „Ciesz się z życia bez nałogów” dla uczniów SP, przedszkola oraz ich rodzin organizowany w ramach w/w akcji.</p> <p>Doposażenie biblioteki w płyty dvd dotyczące tematyki uzależnień.</p> <p>Spektakle profilaktyczne.</p> <p>Spotkanie dla rodziców klas VI „Dopalacze – co to jest i dlaczego młodzież po nie sięga?”</p>	<p>II semestr.</p> <p>Maj/czerwiec 2011.</p> <p>1 czerwca.</p> <p>I semestr</p> <p>W ciągu roku szkolnego.</p> <p>Listopad</p>	<p>Elżbieta Trochimczyk</p> <p>wychowawcy, nauczyciele, Zespół ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa.</p> <p>D. Bajko, J. Trojanowicz</p> <p>Lider Zespołu ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa.</p> <p>Pedagog, lider ds. profilaktyki, wychowawcy. Lider Zespołu ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa oraz koordynator ds. bezpieczeństwa</p>	<p>Strona internetowa.</p> <p>Sprawozdanie z akcji, strona internetowa.</p> <p>Katalog biblioteczny.</p> <p>Sprawozdania ze spektakli, strona internetowa, dzienniki klasowe.</p> <p>Dzienniki lekcyjne, dokumentacja zespołu ds. profilaktyki i bezpieczeństwa, listy obecności na spotkaniach</p>
2.	Edukacja związana z dojrzewaniem psychoseksualnym człowieka, kształtowanie nawyków dbania o higienę.	Lekcje przyrody, WDŻ, godziny wychowawcze.	W ciągu roku szkolnego.	Nauczyciele, wychowawcy, pedagog.	Dzienniki lekcyjne, plany nauczania.
3.	Edukacja w zakresie profilaktyki chorób i higieny	Godziny wychowawcze, zajęcia edukacyjne.	W ciągu roku szkolnego.	Wychowawcy, nauczyciele,	Dzienniki lekcyjne, strona internetowa.

	nauki/pracy.			pedagog, pielęgniarka.	
4.	Zapobieganie uzależnieniom poprzez organizowanie różnorodnych form spędzania czasu wolnego.	<p>Organizacja wycieczek i wyjazdów. Imprezy. Organizacja opieki podczas ferii zimowych w szkole Zajęcia pozalekcyjne. Zajęcia świetlicowe.</p> <p>Wyjazd do „Sioła Budy” – kl. V – cykl działań zapobiegający różnym uzależnieniom.</p> <p>Wyjazd kl. III do Białowieży</p> <p>Wyjazd kl. II do kina lub teatru.</p> <p>Wyjazd kl. VI do muzeum i do kina – „Pożytecznie czas spędzamy, o używkach zapominamy.</p> <p>Wyjazd klas IV w ramach programu „Ja w mojej klasie” do Nadleśnictwa Krynki (Poczopek)</p> <p>Wycieczka do Białowieskiego Parku Narodowego dla kl. IV-</p>	<p>Cały rok szkolny.</p> <p>Listopad.</p> <p>Październik.</p> <p>Maj.</p> <p>Kwiecień.</p> <p>Maj.</p> <p>Październik.</p>	<p>Nauczyciele, wychowawcy, wychowawcy świetlicy.</p> <p>E. Januskiewicz, E. Hajduk</p> <p>A. Bogdanowicz, H. Łuksza</p> <p>W. Gryko, A. Monach</p> <p>I. Kardasz, A. Malesińska, J. Rusel</p> <p>T. Durek, I. Miruć, J. Wieremiejuk</p> <p>I. Miruć</p>	<p>Sprawozdania z wyjazdów, wycieczek, imprez. Dzienniki lekcyjne. Strona internetowa.</p> <p>Plan godzin wychowawczych, sprawozdanie z wyjazdu, strona internetowa.</p> <p>Program wychowawczy, sprawozdanie z wyjazdu, strona internetowa.</p> <p>Program wychowawczy, sprawozdanie z wyjazdu, strona internetowa.</p> <p>Program wychowawczy, sprawozdanie z wyjazdu, dzienniki lekcyjne</p> <p>Plan godzin wychowawczych, sprawozdanie z wyjazdu, dzienniki lekcyjne.</p> <p>Plan godzin</p>

		VI Wyjazdy na basen – „Chętnie pływamy o używkach zapominamy”.	Listopad, styczeń/luty.	D. Szemiot	wychowawczych, dokumentacja Koła Przyrodniczego, sprawozdanie z wyjazdu, strona internetowa. Dokumentacja wyjazdu.
5.	Korygowanie wad postawy.	Zajęcia gimnastyki korekcyjnej.	Cały rok szkolny.	Nauczyciele gimnastyki korekcyjnej.	Dziennik zajęć gimnastyki korekcyjnej, plan pracy nauczyciela.
6.	Ocena stanu bezpieczeństwa w szkole.	Systematyczne przeprowadzanie i analiza ankiet dotyczących bezpieczeństwa na terenie szkoły Opracowanie i przeprowadzenie ankiet skierowanych do rodziców uczniów dotyczących poczucia bezpieczeństwa w szkole Systematyczne zapoznawanie z wynikami ankiet zespołu wychowawców i Rady Pedagogicznej. Zajęcia z pedagogiem diagnozujące poczucie bezpieczeństwa dzieci w szkole „Czy w szkole czuję się bezpiecznie?”	Uczniowie kl. II – VI: listopad, maj 2010/2011. Rodzice uczniów kl. V – grudzień 2010. Rodzice uczniów kl. III – kwiecień 2011. Na bieżąco po opracowaniu wyników. Kl. I- październik Kl. „0”- listopad.	Koordinator ds. bezpieczeństwa. Zespół ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa. Koordinator ds. bezpieczeństwa Pedagog	Dokumentacja koordynatora ds. bezpieczeństwa/pedagoga, Zespołu ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa, Protokoły Rad Pedagogicznych. Dokumentacja zespołów wychowawczych.

7.	Doskonalenie procedur w sytuacjach kryzysowych i zagrażających bezpieczeństwu.	Opracowywanie lub modyfikacja	W ciągu roku szkolnego – w razie potrzeb.	Dyrekcja, zespoły wychowawców, Rada Pedagogiczna.	Dokumentacja zespołów, protokoły Rad Pedagogicznych.
8.	Promowanie problematyki bezpieczeństwa dzieci.	Konkursy, zajęcia edukacyjne, spotkania z pracownikami Policji, KRUSu i innymi specjalistami. Akcje SU, np.: upowszechnianie Kodeksu Szkoły bez Przemocy.	W ciągu roku szkolnego.	Wychowawcy, nauczyciele, koordynator ds. bezpieczeństwa, SU.	Sprawozdania z konkursów, dzienniki lekcyjne, strona internetowa, tablica SU.
Cel IV. Wzmacnianie wzorców prawidłowego funkcjonowania w środowisku.					
1.	Kształtowanie umiejętności rozpoznawania emocji własnych i innych osób oraz ich ekspresji.	Pogadanki, indywidualne rozmowy z uczniami w trudnych dla nich sytuacjach. Interwencja w sytuacjach konfliktowych. Realizacja programu na godzinach wychowawczych: „Bez agresji” - kl. V. Spotkania ze specjalistami : • Przemoc – jak możemy jej zapobiegać? (kl.V) • Rozwiązuję konflikty, radzę sobie z uczuciem pogardy (kl.VI)	W ciągu roku szkolnego.	Wychowawcy, pedagog, nauczyciele.	Dzienniki lekcyjne, dokumentacja pedagoga.
2.	Eliminowanie aktów przemocy (fizycznej, słownej, emocjonalnej) i agresji.	Interwencja i rozwiązywanie konfliktów między uczniami. Rozpoznawanie sytuacji	Cały rok szkolny.	Dyrekcja, wychowawcy, nauczyciele,	Dokumentacja pedagoga, teczka wychowawcy, zeszyt uwag (w dzienniku

		<p>domowej uczniów pod kątem występowania przemocy. Reakcje i odpowiednie sankcje w sytuacjach niszczenia mienia szkolnego i innych osób.</p> <p>Współpraca z organami władzy.</p>		pedagog.	lekcyjnym).
3.	Kształtowanie pożądanych postaw społecznych.	<p>Udział w życiu kulturalnym: wyjazdy do kina, teatru, spektakle profilaktyczne. Obchodzenie świąt, uroczystości narodowych i religijnych.</p> <p>Kształtowanie prawidłowych postaw i zachowań względem osób niepełnosprawnych, starszych a także koleżanek i kolegów – np. działanie szkolnego wolontariatu: „Pomocna Dłoń” i „Caritas”.</p> <p>Dbanie o otoczenie – np. akcja „Sprzątanie świata”.</p>	Cały rok szkolny.	Wychowawcy, opiekunowie w/w kół, katecheci.	Sprawozdania z wyjazdów, spektakli profilaktycznych, strona internetowa, dokumentacja wolontariatu. Dzienniki lekcyjne (w tym zeszyt z dodatkowymi punktami z zachowania).

Ewaluacja programu profilaktycznego

Zespół ds. Profilaktyki i Bezpieczeństwa co dwa miesiące będzie przedkładał dyrekcji sprawozdanie z realizacji programu oraz dwa razy w roku szkolnym na posiedzeniach Rady Pedagogicznej. W raportach ocenie będzie poddawany stopień realizacji zadań profilaktycznych. Ocena zostanie skonstruowana w oparciu o sprawozdania, zapisy w dokumentacji, dane statystyczne, badania ankietowe, obserwacje, opinie i wnioski.

Ponadto wychowawcy, nauczyciele przedmiotów i świetlicy na bieżąco obserwują zachowanie uczniów i pojawianie się w nim pożądanym zmian a także oceniają je. Na tej podstawie mogą oni zgłaszać wnioski dotyczące modyfikacji powyższego programu.

Program opracował zespół ds. profilaktyki
i bezpieczeństwa pod kierunkiem
Katarzyny Iweaniuk-Fabiszewskiej
oraz Doroty Ostaszewskiej